

Sy-li spěwał,
Pilnje džětał,
Strowja ce
Swójbny statok,
A twój swjatosk
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Lubosć ma;
Bóh pak swěrnj
Přez spar měrnj
Čerstwosć da.

Njech ty spěwaš,
Swěrnje džětaš
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njech čí khmana
Žiwnosć je,
Žiwa woda,
Kíž Bóh poda,
Wokřew će! F.

Gserbite njeđželste lopjeno

W Budyschinje

18. měrca 1934

Bauzen

Njeđžela Judifa.

Čłowjeka hyn njeje pschichoł, so by žebi dał žlužicž, ale so by wón žlužik a dał žwoje žiwjenje k wumoženjju sa jich wjele. Mat. 20, 28.

Snate je słowo Bjedricha Wulkeho: „Ja hyn přeni žlužobnik stata.“ To běšče potajnistwo mozy tohole wulkeho wodzerja: Njehasche nicžo dale byč žhibu žlužobnik žwojeho luda a je psches to scžinil žwój lud wulki a móžny. Kač hmy wšchitzny požadali po tajkim wjedniku w čžažach, hdžež dny- bjačmy wo wjednikach a partajach w našchim wóžnym kraju i hłubokej bolosčju pschezo sažo prajicž: „Woni pntaju wšchitzny to žwoje.“ A my hmy pschezo hišče pschemato džakowni žwojemu Bohu, so je nam nětko muža póžkał, kiž bu runje psches to, so čže nam wšchittim žlužicž, tón „wjednik“. Wšches žwoju nježebicžnu lubosč je našch lud sjednał a je naš wumohl i hubjenstwa tych žebi napschecžo stejazyňch partajow. To je potajnistwo mozy našeho Hitlerja: Wón je naš wšchittich wodžer.

Je pschezo tak było w stawisnach: To woprawdže wulke je pschezo wukhadžalo i lubosče jeneho čłowjeka, kiž je žo žam woprował. Tajka k woporam swólniwa lubosč ma žylnu móž. Móžesth ju wotpočasacž, jej napschecžo stupicž, ale jenu móž slamacž, to njemóžesth. Pschezo sažo dobudže, njech pschidže, schtož čže.

A nětko w póstnym čžažju naš nadeńdže najwjetschi, kiž je po našej žemi žhodžil a nam pschiwola: „Ja nježym pschichoł, so bych žebi žlužicž dał, ale so bych ja žlužik a dał žwoje žiwjenje k wumoženjju sa jich wjele.“ Njewem nicžo, schtož mohło našchu twjerdu, bojasliwu, kablažu, sku wutrobu pschewinycž hacž tale wulka lubosč. Wón je Boži dar nam čłowjekam. „Tak jara je Bóh žwět lubował, so je žwojeho

jenicžkeho narodženeho žyna dał.“ A tónle hyn je pschezo sažo haj prajik k tutej woli Božej lubosče: Ja njecham, so bychu mi, tomu žonej Božemu, žlužili, ale čžu jim žlužicž a moje žiwjenje dacž k wumoženjju jich wjele.

„Žich wjele“. Tu njesteji: k wumoženjju wšchittich. Móžesth k tutej lubosčji „ně“ prajicž a ju wotpočasacž? Potom čži jeho słowo njeplaczi. Ale i tutym „ně“ potom potom wotpočasajch to žiwjenje a woštanjeich w čžemnosčach toho hrěcha a w nozy teje žmjercže.

„Pschichoł, so by žlužik.“ Žaposchtoł Pawoł ras psche: „Wny wěščže tu hnadu našeho Knjesa Jesom Khrysta, hacž rnuje běče bohaty, bu wón wšchaf žhudny wasche dla, so byščež wny psches jeho žhudobu bohaczi byli.“ Haj, to je lubosč, kiž drugeho čłowjeka dla wofhudnje. Wšchu našchu žhudobu je na žo wšaf, so mohł nam žlužicž a naš wumož. Swoju domisnu w kražnosčji pola Boha je wopuščžil naše dla: „Žiški maja jamy a ptaki pod njebježami hněda, ale čžłowški hyn nima, hdžež mohł žwoju hłowu položicž.“ Spntowany bu kaž my, jenož so wón wošta bjes hrěcha. Sru-dobu je sesnał, kotruž žmjercž nam pschinješe, hdňž nam lubeho čłowjeka rubi. O, tak žhudzi potom w tajkej tynschosčji, kaž wopuščženi a žamlutzny! Jesuž je wšcho tajke horjo i nami nježł a je płačaf pschi rowje žwojeho pschecžela Lazara. Wón je šacžuwał na žchizju tamne žaložne štrožele čžłowškeje wutroby, hdňž jej žo šda, jako by jejny Bóh ju wopuščžil: „Mój Božo, mój Božo, čžehodla žy mje wopuščžil?“ Woprawdže, wón je nam žlužik a žwoje žiwjenje woprował wot toho wofomika, so na žwět pschidže.

Pohladaž jemu do dušče, kotraž žo čži šjewi w jeho słowach, w kotrychž žo pokhili k tym žhudym a žhorym. Spomń, kaž je wón, tón čžisty, hrěšnikam pomhał w jich nu-ly: „Dži šmėrom, tebi žu twoje hrěchi wodate!“ Pohladaž jemu do wutroby, hdňž tam horčach na žchizju-čžerpi. Čžim

wjazn chwile kej wo smješč a we swojej bibliji wo nim czi-
tašč, čím bóle czi twoje „ně“ pschecziwo tajkej jeho lubo-
jczy wošlabnje, doniž czi hodžina njepšhındže, w kotrejž ko
tele „ně“ pschemjenja do kruteho „Haj!“ Haj, mój Anježe a
mój Božo! Luther spěwa:

Wón džešče ke mni: Džerž ko mje,
Čzi nětk ko dnrbi radžicž.
Ja wšhón ko podam sa tebje,
Chzu na swój klin cze šadžicž.
Hlaj, ja šym twój a ty šy mój,
Hdžež ja šym, tam ty ke mni pój;
Šhto móže naju dželicž?

Ja wšhón ko podam sa tebje, hlaj, ja šym twój — ja
tebi šlušam — a ty šy mój — ty mi šlušješč — to je,
šhtož w Anjesowych šlowach leži: „Šsym pschichoł, šo bnyč
šlužik a dał šwoje žiwjenje.“

A nětko wušnaj ko šwojemu Anješej Khrystušej wšhit-
keje twojeje šebicziwoščje, kiž to šwoje pyta a njecha šlu-
žicž. Wušnjaj ko jemu šwojeje winy, hewať njemožješč jemu
pschiškušecž, ale pschiškušješč jenož šebi šamemu — a to
je woprawdže najwjetsche hubjenještwó. Šemu šmješč šlušješč,
kiž je šlužik, a hdňž jemu šlušješč, potom tež tym druhim,
twojemu ludej, twojemu krajej, twojim bratram a šotram
šlušješč.

Haj, hake hdňž jemu šlušješč, potom tež pucž k twoje-
mu šobucžlowješej namatašč. Wšha šebicziwošč štaže a
dželi. Špomni na tón abo tamny dom, na čašny šebicziwoščje
w našim ludu! Ššebicziwny čžlowjek njeje šwojim šobu-
čžlowjekam še žohnowanjom, ale š poklecžom. Šenož hdňž nje-
pytašč wjazny to šwoje, budžešč druhim žórko wješela. Pucž
k druhemu pak je pschezo šašo, šo šebi dašč lubicž Khrystu-
šowu šlužbu na twojej dušhi. Tu leža šorjenja wješeleho
žiwjenja, tu najšlubše šorjenja štroweje narodnoščje, tu
najšynliše natawrjaze možny. Haj, napošledku šynka nje-
možješč šobu pomhacž pschi natwarjenju šwojeho wótzneho
kraja w ššecžim šnježerstwje, jeli šo njechašč po tymle pucžu
šhodžicž a tomu Anješej dželacž dacž na twojej dušhi.

Daj kej jeho šlužbu lubicž a nowa, šynla, k woporam
šwólniwa lubošč czi ščžini žiwjenje bohate a šhuboše. Šo-
tom mašč jenož to jene pošlednje, šhuboše žadanje: Tež ja
chzu šlužicž a tak bnyč pomoznik wješeloščje. A lubošč
k šobucžlowjekam, k ludej, kotrehož waščnje mašč, kotrehož
rěč rěčišč, k domišnje, w kotrejž šy žiwn, budže czi potre-
ba a nušnota a njewobiteji w rjaných šacžucžach a šlowach,
ale je šlužba w šutku a prawdže.

Ššwjaty wopor.

Šladajče, tam jehnjo Bože,
Boži šyn, dže do šmjercže,
Šo nam dobyť wěčnje šbože,
Šso wón ša naš wopruje.
Šštož je wón wšcho našče dla
Čžerpiť, to naš pohnuwa,
Woštacž tu pod ššhžom štejo,
Božu lubošč wopomnjejo.
Ač, wot lubošče k nam hnaty,
Tu ša našču winu wšču,
Krawi, hlajče, Boži šwjaty,
Čžerpi čžwilu žašořnu.
Tola — Bože jehnjatko
Šmėrom, čžišče pschėtra wšcho!

Wšhitkič na wutrobje nožny,
Tež ša čžwilowarjom prožny.

Bóle hacž psches Khrysta štawny
Wótre hošdže drěja šo,
Šsu jom' hidny worakawe
Š nowoh' dušču šranike.
Wšhi tym wščem pak trošcht mój ma
Ša tnyč, kiž joh' lubuja.
Škóstniškej wón pokutnemu
Womha k měrej njebjeskemu.

Boha běčmny wopuschčžili,
Tuž šy ty, o Šesušo,
Ša naš w šatamanštwó čžwili
Štnštnje k Bohu wołať šo.
Našče dla tam na ššhžu
Šdnchowaišče š lacžnoščju,
Šo mny, š hrěchom wopojeni,
Wčžnje bnyli woššewjeni.

Anježe, k našom' wěčnom' šbožu
Twój šutk dokonjany je!
Wješele nětk šwalicž móžu
Twoju lubošč woššajnje.
Kaž Ty Wóžzej porucži
Šswoju dušču we šmjercži,
Tak ja šwoju podam Tebi,
Wšmi ju w hnadže jónu k šebi.

S. B.

Do žiwjenja štajeny.

„Wón póšla jich na šwoju winizu.“

Mat. 20, 2.

Něšhto prawe je, hdňž našče pacžerške džeczi praja, šo
šstupja do žiwjenja. Šacž šem bě to ššula, nětko pschindže ži-
wjenje. Wčžipne, pošne šajima a radoščje a kuť bojašliwe
praja wone to, a šhutnaj a pošnaj štaroščow pschhložujetaj
štarššej: Haj, nětko pschindže žiwjenje! Še po prawom tak
kaž we wójnje. Runje tak džěchu mlodži won k fronče, a
runje tak šhutni ššladowachu na nich czi, kiž frontu hižo
šnajachu.

Haj, našhi hólžny a našče holžny, woni džeja nětko do-
prědka k naščej fronče. Žiwjenje njebudže š nimi šahodnje
wobšhadžecž. Wono njebudže š nimi mjenje krute hacž š na-
mi je. Wono budže šebi jich žadacž do šlužby a do šutkow
a do wojowanja. Wono budže jich na to a to měštno šta-
jicž, a woni budža dnrbjecž wobštacž. Šich fronta rěka:
Němška. Šich dónt je dónt Němššej, jich nadawť je nuša
Němššej a nadžija Němššej. Kóžde džěčžo budže šebi tam
dnrbjecž šwój kručž žiwjenja wudobnyč, ale tutón budže šta-
nje džel žynka, džel luda. Kóžde šmėje šwoje šamošwienie a
bnyrnejž na najšnadnišim měštnje štačo a něhdže žyle
pschi bofu.

Kotšž k fronče džěchu, tnyč pošohnowachu. Niž, došelž
bnyču bnyli šami šwjeczi, tež niž, došelž by hrube woješštwó
bnyčo něšhto pobožne — ně, pošohnowachu jich ša jich pucž
šlužby a jich pucž wopora ša žyn lud.

Tak žohnuje žyrkej hólžow a holžny ša jich pucž do ži-
wjenja. Došelž šnadž šu wošebje šraše a pobožne a doštojne?
Ow ně! Šhto š nidy a šhto š naš by to byť? Wone džeja
doprědka k fronče! To je pschicžiny došč, je ša tutón pucž
požohnowacž!

A hdže ščžele je tuto pošohnowanje? Hdže je ta wi-
niza, do kotrejež je Wóh je ššasat? Žana druga to šhiba ži-

wjenje, to żywjenje, kotrej maja psched kóbu. Wo tutym žiwjenju praji žyrkej kthutnje: Hlejczje, Boža winiza! Bóh waš sa nju skasa! Sčtož tak psched wami je jako żywjenje, je kwjaty nadawf! Hlejczje, sčto waš sczele! Hlejczje, komu scze samotwite!

Me niz jenož samotwjenje! — Žohnowanje tež! Sčtož wam kšczeniza kóbu da, kłub s Bohom, Božu hnadu nad wami, konfirmazija wam to snowa kóbu dawa. To wam dakuje do wascheju rukow, kotrejž polne pschekwědczenja wo- czinišcze. Někto wy bjerjecze. Někto je wasche haj wotmołwa, wjekeła a dowěrjaza wotmołwa na to! Někto dječje wy hromadže, Bóh a wy, wy a Bóh!

Woštańcže hromadže s nim!

Uf.

Judika.

Dženka drje hohrmadža kó we wschěch žyrkwjach paczer- ske dječzi psched Knjesowym woltarjom, so bychu w pruhowanju pokazale, tak a hacž kó wukle, sčtož kšesczijan sa žiwjenje — a wumrěcže trjeba, a hacž kó s wutrobu sapšchijale, sčtož krašneho, kthutneho, potajneho kšesczijaniska wěra cžlowjelej dawa sa jeho pucz psches cžaš, wumrěcže, wěcznošč.

Je nowy cžaš dječzi tak spashijat, so kó někto s wutrobu rad prózuj, kóbi pšchikwojicz drohe kubla nascheje ewangel- steje wěry, so bychu byle prawi twaržy a kwěrnj sčtitarjo noweho kraja? Dženknischa hodžina psched Knjesowym woltarjom sjewi někšto wo tym. Wšcho niz, ale někšto tola, pschede wschěm to, hacž kó kó s lubošcžu podnurile do wsche- ho, sčtož konfirmazija a ewangelska wěra a hacž kó kó s lu- boscžu prózowale, kóžde po kwojich mozach a darach, wuknycž sa žiwjenje, sa wěrne kšesczijaniske žiwjenje.

Pruhowanje dženka. Pruhowanje žyłe žiwjenje. Tuto pišche cžaš cžlowjsteho žiwjenja wopiškmo, abo ně, kóždy pi- šche se kwojim žiwjenjom kóbi wopiškmo. Tón, kiž jo na wschěm pošledku cžita a potom rosčudži, hacž je wobstal abo niz, je Bóh. A po tutym rosčudženju kó potom tež hakle rosčudži, sčto je hódne bylo žiwjenje a wscho, sčtož w nim, njech to džělo a próza, wjekele a žarowanje, bohastwo a kthudoba abo sčtož hewaf.

Judika: hdnž dženka tak w pruhowanju scze, lube dječzi, dopomńcže kó, sčto tuto mjeno tuteje sa Waš wošebiteje njedžele na kóbi ma: Judika, kudz nje, Božo. A kudzje kó kame, kudzje, sčtož scze hacž kem cžinike a njecžinike, a kudzje, tak scze kó hotowale na wulki džen konfirmazije a na žiwjenje — a na wěcznošč.

Judika! Niz jenož dječjom praji tuta njedžela se kwo- jim mjenom někšto. Ně, wschěm, a tak nam, kiž dołho abo kšcže niz dołho po konfirmaziji. Ssudž, kudz kó, kšesczija- jano, kšesczijanika! Sny kó wopokasaf jako kšesczijan? Sny byl cžinjer toho, sčtož pschi konfirmaziji kłubi? Sny byl Arhystužowny?

Lydžen kšcže hacž do Palmarum! Wužiwajmy wschit- žy, młodži a stari tutón cžaš! Dohotujmy kó. Wy młodži sa to, so dostojni kwoje kłuby a modlenje cžinicže. Wy starschi a stari, so sažo jako konfirměrowani džemy psches žiwjenje. Tak žmy wužitkne wužiwali njedželu Judika.

Cži tamni.

Sčtož pišachmy wo „Ariskich“, je wjele sajima nama- lato a šbudžiko. A to praschenje je kamo wot kó pschischko: Sčto kó někto cži tamni? A sčto kó Semitojo?

Cži tamni, to kó wschě druhe ludny, wschitžy, kiž nješk

Indogermanojo. Do drobna to někto wo wschěm někšto pra- jicz, njeje tu možno, hižo tohodla niz, dokelž kóbi wucženi tež wscho kšcže wo tym doprajili nješk. To a tamne dže- my pak pschi kšadnoščzi tu rospikacz.

Tuto praschenje pak njeje to, sčtož pschi tym něktle naj- ble sajimuje. To je wjele bóle to praschenje: Sčto kó Semitojo? Swoj ariski dopokas dyrbišch tola wošebje tohodla mēcž, so by wědžaf, hacž masch semitiku krej kóbu namě- šchanu.

Semitojo kó potomnizy Sema. Wo Starym Testamencže kó wschitžy cžlowjelejojo potomnizy tamnych tšjoch kgnow Noachownych: Sem, Ham a Japhet. Semitojo kó te ludny, kotrejž tu tak mjenowanu semitiku rěcz rěcža; to kó Assyrisžy a Babylonisžy abo Chaldaisžy pschi rěkomaj Euphrat a Ti- gris, a dale: Kanaanitisžy, Philistaisžy, Israelitisžy, Phö- nizisžy, kaž woni w Srylskej bydla, a dale Arabisžy a Aethiopisžy.

Do tutnych kłuscheja potajkim Israelitisžy abo Židža. S ariskim dopokasom dyrbišch swěščicz, so nimašch mjes star- schimaj a wulkimaj starschimaj — a to po nanowymaj a ma- cžernymaj — žaných Židow.

Tole njech je dženk dodawka došč k tamnemu nastaw- tej wo „Ariskich“.

Ewangelska žyrkej wo Awstrijce.

Wo Awstrijce kó něktle wjele rěczi a pišche. Pschi tym honisč, so ma wona něhdže 6½ milijona wobndleri. Mjes tutymi je něhdže ¼ milijona ewangelskich. Tuczi kó rosdžě- leni do 120 wošadow. Jenož jedyn džěl s tutnych ma domo- ródnych Awstrijckich sa wošadnych. Do tutnych kłuscheja wo- šebje buriske wošady w Alpach. Prjedownizy tutnych rata- rjow kó w cžašu pschecžehanja ewangelsku wěru wukhowali, doniž potom psched 150 lětami tak mjenowana „toleranza“ njepšchinješe sažo kwovodu. Smedžachu kóbi wošadne ži- wjenje sarjadowacz.

Druhi džěl ewangelskich tworja tam pschicžahowarjo. Woni pschicžezechu se wschěch možnych krajow, wošebje s něm- steho.

Wobaj dželej ewangelskeje žyrkwe stej sa pschisamknjenje k Němskej. A ewangelska žyrkej je tež hižo psched 7 lětami k swjastkej ewangelskich žyrkwjow w Němskej pschistupika. To wobcžezuje tam něktle stejnisčczo ewangelskeje žyrkwe, wo- šebje tež ewangelskich duchownych a ewangelskeho nowinat- stwa. A hdžez sa pschisamknjenje k Němskej skutkuj, tam kó kłostaja. So s katolskeje žyrkwe k ewangelskej pschestupja, to pytaja snjemóžnicž. Jenož katolsku žyrkej maja tam sa „wótznočajnu“.

Pschichod drje bórny pokazje, sčto s žytnym awstrijckim kra- jom a sčto s jeho ewangelskej žyrkwju budže. Wona je, wo- šebje w hórskich krajinach, pschětraka, cžežke a šrudne cžašy pschecžehanja, wona je wupruhowana.

S Ruskej.

Sa martrowny cžaš tak prawje pschihódne powjescže wo ewangelskej žyrkwi a pschedewschěm wo ewangelskich duchow- nych pschikhadžej s Ruskej. Sda kó, so kó tam na tym, do- šanicžicz wscho šradowanje žyrkwinskeho žiwjenja, wošebje ewangelskeho. W Leningradže kó w pošlednim cžašu sajeli 40 ewangelskich ruskich duchownych. We wukrajnje je Sso- wjetruska 5 ewangelskich a 3 katolskich němškich duchownych do- jastwa tykka. Mjes nimi je ewangelski probst sa Južnu Rusku. S jeho sajeczom sčtoduje tam ewangelska žyrkej jara.

Wschitzy sajeczi su dospoknje njepohladni. Tuczj duchowni bėchu pšhecziwo statej zyle lojalni. Woni njejsu ženje ničjo pšhecziwo Ssowjetruskej stuczili. —

A tola buchu sajeczi!

Hdžež w Ruskej hišcze evangelizy duchowni su, kotšiz njebuchu do jastwow, do lėhwow sa dželaczerjow stycani a do wuhnanstwa wuhnaczi, a tač hišcze njeczerpja na tutych městnach martry, njesamóža tola swoje sastojnstwo wufonjeć. Wožadny su jara roslezane, — kač jara, sa to nimamy pola naž dozyla žaneho pšhiklada. — A Ssowjetruska wscho czini, so njeby duchownym móžno bylo, tute roslezane wožadny wopytowacz a je sastaracz.

Licžba Božich domow, kotrež tam hišcze sa Bože služby su, nastajnje wotebjera. We wokrijebach, kotrež maja knadz dwaj duzend wšow a městow, druhdy dozyla žaneho městna sa Bože služby wjazny nimaja. Wontach abo we wobndlenjach so k Božim službam seńcz, njeje móžno. W nowišim czaču nježmėdža 18lėtni tež wjazny nabožne roswuczowanie mēcž, kotrež bė prjedny dowolene. Tač tam njemóže wjazny ani paczerjow ani konfirmazije byč.

S tych něhdže 200 evangeliskich duchownych, kotšiz prjedny w krajach Ssowjetruskeje skutkowachu, je jich nětkle jenož hišcze lėdy duzend w džele.

To su strudzaje a poražaje wobštejnošće. A to czim bóle, dokeč njeje žanych wuhladow, so sajeczi duchowni swobodu dořtanu, hač runje dyrbjala Ssowjetwšchnošć wjedjeć, so we wšchach protestantskich krajach roshorjenošć knježi dla tajkeho sahadženja.

Zyrkej a stat.

Młodžina. Po sjednoczenju Hitleroweje młodžiny a młodžiny evangeliskich swjastkow je dželo tač sarjadowane, so stej pėndžela a pjatč sa dželo evangeliskeje zyrkwe mjes młodžinu sachowanej. Tež sa džeczi — woboje, hólzy a hólzy — placzi to sa pėndželu. Tuton czač, t. r. popoldnjo a wječor, ma byč sa tutu młodžinu bjes služby w Hitlerownych sjednocženstwach. — W swisku s tutym je sajmame kšhšecž, so je wjednik młodžiny Baldur von Schirach na seńdzenju Hitleroweje młodžiny prajil: „Sa njesamóžu dženža, hdž su so sta a tykazy organizacijow młodžiny s nami zyle sjednocžite, srosumič cžehodla tu sa katoliske organizacije młodžiny wožebite pramo je.“

Wschelake s bliska a daloka.

— Pšhedhndstwo kerbskeje hlowneje předariskeje konferency prožny swoje kobustawy, pšhichodnu pėndželu 19. t. m. popoldnju 1/2 hodž. so k nusnemu rosrēcžowanju w Sserbškim Domje seńcz.

W Drježdžanach je zyrkej „naschjeje knjenje“ — Frauenkirche — njedželu 4. měrza swój 200lėtny jubilej kwjeczila. W rjenje wobnowjenym Božim domje bė kwjatoczna jubilejna Boža služba. Kóždy, kiž do Drježdžan pšhindhje, snaje tuton wulki, kražny Boži dom, kiž ma tač zyle wožebity twar.

S Awstrijskeje, s kotrejež nětkle wschelake powěcže pšhikhadzeja, kšhšimny, so tam licžba tych, kotšiz s katoliskeje zyrkwe do evangeliskeje pšhendžechu, wot spoczatka tutoho lėta jara pšhibera.

S Ruskeje. Tam, hdžež w Moskwe kražna kathedrala naschjeje wumoznika stejeschje, chzedža hobriki Ssowjetpalast natwaricž. 415 metrow wšhoke dyrbi tuto twarjenšto byč

a kónowane s 80 metrow wšhokej postawu Lenina. Pomnik dobyčja dyrbi to byč, dopominajo na czač, w kotrymž proletariat dobyčeršizy wojowasche sa komunismuž. A to na tym městnje, hdžež stejeschje kražna, wot ruskeho luda lubowana a cžescžena kathedrala, požwjećena naschemu Wumoznikkej! Čzi, kiž tuton nowy twar twarja, šnicžichu ju. Šchtó budže tuton twar šnicžicž — jeli so so dozyla dotwari? — A tomule něschto, šchtož je po prawom runje nawopacžne. Ssowjetruska nowe a wjetšche pšhichoty czini, kšhescžijanštu wėru šnicžicž a bjesbóžnošći k dobyčju dopomhacz. A cžehodla tute nowe pšhichoty? Sšlych: Mjes ruskim ludom su so poželdnje hody sažo bóle kwjeczike hač prjedawšche. W Ruskej buchu sažo někotre Bože domny, kiž bėchu sawrėli, wotewrjene, a w nich kwjeczachu Bože služby. — To je wěso sa Ssowjetrusku njemóžna a njewitana wěz! Tohodla nowe nadbėhi na kšhescžijanštu wėru. To pač je runje sa tuto wójowanje šnamjo! Šelike wrota njepšchewinu Knjesowu zyrkej. Wone njepšchewinu ani tu wėrnu zyrkej tu na sem, a tutu niž, hdž tam cžlowjekojo we wėrnej wėrje Jesušeje služba. To je wěstosč, nadžija wėrjaznych a to je kudženje sa wšchach, kiž pšhecziwo Knjesowej zyrkwi steja.

Łeto 1362 bė sa krajiny pšhi Połnožnym morju štykne lėto. Mórške žolny požrėchu tam Rungholt a na 30 wožadow wołoko njeho. 8000 ludzi tam bydlesche; jenož šjo so wukhowachu. Pšhed 9 lėtami namaka ratač powostanki tutych podnuryjnych wšow. Tuton wjedže nětko dželo dželaczeriskeje služby, s kotrymž chzedža to, šchtož tehdy šhubjene, swěščicž a sažo dobyč. — Šchtož su husto sa baje mėli, je wėrnosč. Rungholt abo kač tež praja: „Wineta Połnožneho morja“ dyrbi sažo nastacz. Swony, wo kotrychž so powėda, so su tež tam we swojeje mórškej khowanzy swonike, dyrbjala woprawdže sažo swonicž.

Na pucž.

„Sa wšchitko móžu pšhes toho, kiž mje požyni, to je pšhesKhrystuža.“ Phil. 4, 13.

Nasche paczeriske džeczi dořtanu pšhi konfirmaziji bibliski šchpruch sobu na pucž. Mny stari a staršchi šmy wšchitzy konfirmaziji šchpruch sobu na pucž dostali. Wón chzysche a chze nam byč šlowo na pucž, pucžnik, wjednik. So bychmy to wėdželi hižo, hdž so nam na kwjatym městnje tuto šlowo praji, a so bychmy tam s modlenjom a kwjatenjom wutrobu a dušchu tajtemu šlowu wotewrili! So bychmy jemu dali městna dali w dušhi a wutrobje! A so bychmy jemu dali wjedništwo! — Mny, kiž hižo tuton konfirmaziji šchpruch mamny, šmy my to czinili? Haj, wėmy dha my kóždy, kotre šlowo Biblije nasch šchpruch? A móžemy jón s hlowny? A bėchmy s nim dužny? Stajnje? Wschudžom? A šmy s nim dužny?

Naspomnjeny šchpruch Phil. 4, 13 je tajki šchpruch. Šsnadz su jón ty dostač. Derje, šchtož s nim dužny! S nim móže kóždy dužny byč, kóždy, njech je jón jako konfirmaziji šchpruch dostač abo njech njeje! Bibliju mašch. S Biblije kšmėsch a dyrbišch bracz, — jeli so kšhescžijan su — šchtož na pucž trjebasch. Tuž bjer! Me waž šebi tež, šchtož dostanješch s jeje bohatštwa! —

Wistowanje. Sa Palmarum: R. w R. — Sa Jutry: R. w M. — Sa Quasimodog. postaji k. w f. S.

Samostoiny redaktor sarač Wyrzacž w Nošaczach (Moskiz b. Weissenberg). Čzischč a naklad „Sserbske Nowiny“ w Budyščinje. — Wuhadža kóždu kobotu a placzi šchtwórcłėtnje 108 pi.